

1. Наведи име црквенословенског језика којим је писао Јован Рајић:

2. У наслову Вукове *Писменице* из 1814. године штампана је реч:
а) српскога; б) србскога; в) сербскога; г) сербскога.
Заокружи слово испред тачног одговора.
3. Одреди ијекавске облике речи:
а) вера _____; в) венац _____;
б) лепота _____; г) река _____.
4. Одреди и акцентуј генитив множине именица **јунак** и **име**:
а) јунак: _____;
б) име: _____.
5. Наведи гласове којима препреку при изговору (артикулацији) стварају горња и доња усна:

6. Подвуци речи са непостојаним **а** у следећем примеру: **У једном од тих тренутака, за који су мислили да ми је последњи, отац је улетео у моју собу.**
7. Одреди падеже подвучених речи у примеру: **Понекад је јак ветар пун кисеоника дувао с планина и поигравао се са мојим телом.**
а) ветар: _____; в) планина: _____;
б) кисеоника: _____; г) телом: _____.
8. Прецизно одреди глаголски вид глагола **куцкати**:

9. Одреди врсте следећих речи:
а) хиљада: _____;
б) ваљда: _____;
в) будући да: _____;
г) ка: _____.
10. Суфикси **-лук** и **-ција** пореклом су из _____ језика.
11. Издвој суфиксе у речима:
птичурина: _____;
детенце: _____;
носић: _____;
травица: _____.

12. Наведи синонине за подвучене речи у примерима:

а) творба речи: _____;

б) На Дрини ћуприја: _____.

13. Одреди тип творбе у следећим именицама:

а) свезнање: _____; в) зналац: _____;

б) свезналица: _____; г) знање: _____.

14. Подвучи врсту речи без синтаксичких функција:

именице, узвици, прилози, предлози, везници.

15. Одреди функцију (службу) зависне реченице у инверзији у следећем примеру: **Када би ми неко рекао неку реч, појавила би се жива слика предмета који је та реч означавала.**

16. Подвучи главне (управне) речи синтагми у следећој речници: **Добијао бих грозницу само посматрајући брескву, а ако би се делић смоле нашао било где у кући, осећао бих се веома нелагодно.**

17. Одреди падеже с којима иду следећи предлози:

а) при: _____; б) кроз: _____.

18. Заокружи слово испред реченице у којој глагол **одрезати** има своје основно (право, непренесено) значење:

а) За ово јело цвекле треба повадити, пера им одрезати и од земље очистити.

б) У затвору смо се осећали сасвим одрезани од осталог света.

в) Поп одреза молитву као на пању.

19. Наведи функционални стил којим је писан следећи текст: **БЕОГРАД – Инфлација у Србији, према методологији Европске уније, у априлу је износила 1,5 одсто, саопштио је јуче Републички завод за статистику. Како се наводи у саопштењу, у априлу су највише порасле цене хране и безалкохолних пића. (БЕТА)**

20. Препиши правилно, писаним ћириличким словима, реченицу:

КАД БОЉЕ РАСМИСЛИМ НИЈЕ НАМ ПАЛО НА ПАМЕТ ДА ЈЕ ЧИТАВУ ПЕСМУ
ПЛАВА ГРОБНИЦА МОГО НАУЧИТИ НА ПАМЕТ

21. Прочитај стихове и одговори на постављена питања:

*Град градила три брата рођена
До три брата, три Мрњавчевића:
Једно бјеше Вукашине краљу,
Друго бјеше Угљеша војвода,
Треће бјеше Мрњавчевић Гојко.*

I Наведи назив песме: _____

II По Вуковој подели, ова песма припада песмама: _____

- a) старијих времена
- b) средњих времена
- v) новијих времена

Заокружи слово испред тачног одговора.

22. Од наведених народних песама заокружи оне које су баладе: _____

I

- a) Женидба Милића барјактара
- b) Предраг и Ненад
- v) Диоба Јакишића
- г) Женидба Душанова

II Вук је лирско-епске песме звао _____

23. Прочитај одломак и одговори на питања: _____

- Ја сам се извињавао зато што сам Вас кијајући попрскао... а нисам ни мислио да се подсмевам. Смем ли се ја подсмевати? Кад бисмо се ми подсмевали, онда, значи, никаквог поштовања према личностима... не би било...

- Напоље! – дрекну генерал одједном помодревши и задрхтавши целим телом.

- Шта-а?... – запита шапатам Червјаков и сав клону од ужаса.

- Напоље! – понови генерал, лупајући ногама.

У утроби Червјакова нешто се прекиде. Ништа не видећи, ништа не чујући, он устукну према вратима, изађе на улицу и отиде посрћући... Дошавши несвесно кући, не скидајући мундир, леже на диван и ... умре.

Назив дела: _____

Име и презиме писца: _____

24. Уз наведена дела напиши ком жанру (књижевној врсти) припадају: _____

Очију твојих да није _____

Покондирена тиква _____

Хајдуци _____

Писма из Италије _____

25. У овој народној песми турски цар долази до Сталаћа и од главног јунака тражи да му преда „три добра“: сабљу, коња и љубу. После дуге одбране града, не желећи да му препусти ништа од онога што је цар тражио, јунак се одлучује на самоубиство, а верна љуба му се придружује изговарајући стихове: „Морава нас вода одранила, / Нек Морава вода и сарани“.

I Како се зове песма о којој је реч? _____

Ком циклусу припада? _____

II Како се зове љуба главног јунака _____

26. Прочитај стихове и одговори на питања:

*Било је то у једној земљи сељака
На брдовитом Балкану,
умрла је мученичком смрћу
чета ђака
у једном дану.*

Назив песме: _____

Име и презиме песника: _____

27. Прочитај стихове и одговори на питања:

*До у сумрак грлила их нежно
И лизала низ длаку што руди
И сливо се млак сок неизбежно,
Из тих топлих материнских груди.*

I Наведи врсту риме: _____

II Наведи врсту строфе (по броју стихова): _____

28. Ова врста лирске песме настала је још код старих Грка и била посвећена богу весеља Дионису. Касније је она изгубила обредни карактер и почела да означава песму животне радости, одушевљења и усхићења.

Како се зове ова врста лирске песме? _____

29. Уз називе дела наведи име и презиме њихових аутора:

Робинсон Крузо _____

Десетица _____

Светли гробови _____

Том Сојер _____

30. Међу наведеним ликовима подвучи оне који припадају драми *Сумњиво лице*:

а) Фема

б) Јеротије

в) Вића

г) Малчика

д) Евица

31. Заокружи слова испред тачног одговора.

I Мотив помирења дат је у песми:

- а) Диоба Јакшића
- б) Женидба Милића Барјактара
- в) Кнежева вечера
- г) Марко Краљевић укида свадбарину

II Мотив гавранова дат је у песми:

- а) Ропство Јанковић Стојана
- б) Предраг и Ненад
- в) Смрт мајке Југовића
- г) Урош и Мрњавчевићи

32. Прочитај стихове и одговори на питања:

*Ко удара тако позно у дубини ноћног мира
На капији затвореној светогорског манастира?
„Већ је прошло тавно вече, и нема се поноћ хвата,
Седи оци, калуђери, отвор`те ми тешка врата.”*

I Назив песме: _____

II Име и презиме песника: _____

33. Дати су ликови, а ти напиши о ком делу је реч и ко је писац дела.

	Дело	Писац
Аска	_____	_____
Учитељ Паприка	_____	_____
Џон Пиплфокс	_____	_____

34. Повежи називе са врстом којима припадају:

Еро са онога свијета	БАЈКА
Зец и лисица	ПРИПОВЕТКА (НОВЕЛА)
Девојка цара надмудрила	ШАЉИВА ПРИЧА
Аждаја и царев син	БАСНА

35. У наведеним стиховима препознај (подвучену) стилску фигуру:

Крину колац неколико пута,

Звизну пала неколико пута.

Стилска фигура: _____

36. Заокружи слова испред тачних одговора.

I *Нарација* је:

- а) описивање
- б) приповедање
- в) цитирање
- г) понављање

II *Дескрипција* је:

- а) објашњавање
- б) размишљање
- в) преувеличавање
- г) описивање

37. Прочитај одломак и одговори на питања.

- *А кога ви чекате? – упита опет Благоје.*

- *Жену!*

- *А ја сина! Рађен је (...) Али лако, сасвим лако! Писао ми је његов друг Јоле.*

- *А шта вам је син? – рече капетан.*

- *Мој син? Казанџија!*

I Назив дела је: _____

Ком књижевном роду припада дело? _____

II Како се зове форма приповедања која се користи у наведеном одломку?

38. Поређај појмове тако да добијеш правилан редослед етапа у развоју драмске радње:

КУЛМИНАЦИЈА, ЕКСПОЗИЦИЈА, РАСПЛЕТ, ПЕРИПЕТИЈА, ЗАПЛЕТ

39. Којим врстама народне лирске поезије припадају следеће песме?

I

Наджњева се момак и девојка _____

Највећа је жалост за братом _____

II

Драги и недраги _____

Женидба сјајнога месеца _____

40. Писац овог дела био је војвода из Првог српског устанка и први дипломата нове Србије.

Мада није био много образован, забележио је своја сећања на бурна устаничка збивања, а после његове смрти ово дело је објавио његов син Љубомир.

I О ком писцу је реч? _____

II Наведи назив његовог дела: _____